

COPENHAGEN RECORDS

Qallunaanit nipilersukkanik saqqummiussisartunit Angu nersualaarneqartoq Qupp. 13

En glad Angu roses af danske musikanmeldere Side 13

Utoqqalinersialik: Nuannaarneq qamangga pisarpoq Qupp. 10

Pensionist: Det glade liv kommer indefra Side 10

AG

GRØNLANDSFONDEN ILAANNGITSOQ EQQAANIAANEQ

Qupp. 2-3

MINDEHØJTIDELIGHED UDEN GRØNLANDSFONDEN

Side 2-3

AG-ARKIV

Øystein aatsaat taama ujakkaarluartigaaq Qupp. 22

Øystein løb sit livs løb Side 22

Ataatsimoorluta!
Vi har noget at stå sammen om!

Kalaallit Røde Korsiat +

Asiamut ikiorsiigit

Støt Asien

166-imut sianerit (50 kr) imaluunniit 169-imut sianerit (100 kr).
 SMS-imik nassitsigit (30 kr). Allallugu "Asien" 1920-mut nassiuissavat.
 Ring 166 (50 kr) eller 169 (100 kr) eller send en SMS (30 kr).
 Skriv "Asien" og send til 1920.

Inuit ilaat
oqaaseqassammata...

Nogen skal jo tage
bladet fra munden...

ATUAGAGDLIUTIT / GRØNLANDSPOSTEN
1861-imi tunngavilerneqartoq
Politikkikkut partiilersuunnermut
aningaasaqarnikkulluunniit
atangitsoq.

ATUAGAGDLIUTIT / GRØNLANDSPOSTEN
Grundlagt 1861
Fri af partipolitiske og
økonomiske interesser.

AG saqqummertarpoq
marlunngorneq, sisamangorneq.

AG udkommer hver
tirsdag og torsdag.

NAQITERNEQARFIA / TRYK
Nunatta Naqiterivia

NAQITERISITSISOQ / UDGIVER
Suliffeqarfik imminut pigisoq:
Den selvejende institution

Atuagagdliutit/Grønlandsposten
Aqqusinersuaq 4
Postbox 39, 3900 Nuuk
Tlf.: 32 10 83
Fax: 32 54 83 (Redaktion)

Allaffiup ammasarfia
Kontortid:
Mandag-fredag: kl. 8-16

AAQISSUISUUNEQ
ANSVARSHAVENDE
REDAKTØR
Laila Ramlau-Hansen: ramlau@ag.gl

ALLAFFISSORNEQ
ADMINISTRATION
Bodil Bianco: adm@ag.gl
Laila Hætta: laila@ag.gl
Naja Enoksen: naja@ag.gl
Rebekka Petersen: rebekka@ag.gl
Fax: 32 31 47 (Administration)

ANNONCER
Annoncer: annoncer@ag.gl
Laila Bagge Hansen: lailabagge@ag.gl
Fax: 32 31 47 (Annoncer)

AAQISSUISOQARFIK
REDAKTION
Redaktion: redaktion@ag.gl
Elna Egede: elna@ag.gl
Pouline Møller: paaliit@ag.gl
John Jakobsen: john@ag.gl
Alice Sørensen: alic@ag.gl
Peter Damborg: damborg@ag.gl
Paninguaq Lyberth: paninguaq@ag.gl
Gåbanguaq Johansen: gaba@ag.gl
Utortok Nielsen: utertoc@ag.gl
Maria Meyer: maria@ag.gl

DANMARKS-REDAKTION
Christian Schultz-Lorentzen
Folketinget, Christiansborg
1240 København K
Tlf. 33 91 38 78, fax 33 91 38 77
Mobil 21 40 84 68
e-mail: ag.avis@mail.dk

SULIARINNIUT
PRODUKTION
Teknik: teknik@ag.gl
David Petersen: david@ag.gl
Niels Ladefoged: ladefoged@ag.gl

AG REKLAME
Aviaq Mørch: aviaq@ag.gl

PISARTAGALINNU
ABONNEMENT
Tlf. +299 32 10 83
adm@ag.gl

WWW.AG.GL

Dronning Margrethe Den Nordatlantiske Bryggep ataatsimittarfiani oqalugiartunut tusarnaarpoq.

Dronning Margrethe i mødesalen i Den Nordatlantiske Brygge lytter til taler.

Mindehøjtidelighed uden Grønlandsfonden

Fondens direktør Gunnar Martens havde ikke tid til at deltage i afsløringen af den længe savnede mindetavle for de omkomne ved forliset af Hans Hedtoft

Rigsfællesskab

Hans Hedtoft

Af Christian Schultz-Lorentzen

KØBENHAVN - Mere end 300 mennesker med landsstyreformand Hans Enoksen og Dronning Margrethe i spidsen mødte op på en pivende kold og grå søndag for at deltage i afsløringen af mindetavlen for de 40 besætningsmedlemmer og 55 passagerer, der omkom ved Hans Hedtofts forlis den 30. januar 1959.

Men en repræsentant markerede sig ved sit fravær på Den Nordatlantiske Brygge i København, hvor mindestenen blev sat op på det gamle pakhús gavl ud mod vandet: direktøren for Grønlandsfonden og tidligere rigsombudsmand i Grønland, Gunnar Martens.

End ikke en time kunne han tilsyneladende afse. Et besynderligt valg i lyset af det prominente fremmøde, og at Grønlandsfonden har finansieret mindetavlen. Og fordi fonden gennem årene har været stærkt kritiseret for at have været tilbageholdende med at uddele penge til de efterladte, der måtte ligge på knæ for at få udbetalt små donationer fra fondens millionformue, som blev indsamlet ved en folkeindsamling efter katastrofen for 46 år siden.

Denne søndag var der ellers en kærdommen mulighed for at bygge en smule

bro mellem de efterladte og fonden, der i øvrigt næppe kunne have tilladt sig at gøre det billigere end de 46.000 kroner, som mindetavlen med de omkomnes navne har kostet at få udarbejdet efter et vedvarende pres fra Pårørendegruppen. Den syner nu ikke af meget, som en tilskuer bemærkede. Så var der mere format og menneskelig forståelse over Royal Arctic Line, som gav økonomisk støtte til, at efterladte fra Grønland kunne deltage i afsløringen af mindetavlen, og hvis 71-årige bestyrelsesformand, Jørgen Ancher Høj, var mødt op.

Håbet så længe

- Den dag for 46 år siden ændrede vores liv radikalt. Mindestenen, der afsløres i dag, har været længe ventet. Andre mennesker har gravsteder, hvor de enkelte kan mindes deres afdøde. Vi efterladte har i 46 år ikke fået begravet vore omkomne. Vi har ikke haft et sted at mindes, og det har været et stort savn hos os alle. Vi efterladte har i mange år båret vores sorg alene.

- Vi havde håbet, at initiativet til et mindested var blevet taget fra offentlig side. Mange af os, der mistede vore kære, har ved hver årsdag troet og håbet på, at netop det år, ville der blive taget initiativ til denne sten. Men det skete ikke, fortalte Kirsten Sietam fra Pårørendegruppen i sin tale, hvor hun ikke lagde skjul på, at mindetavlen næppe var blevet sat

op uden hjælp fra Bryggens direktør Morten Meldgaard, teknisk koordinator Kim Zahle og repræsentationschef ved Hjemmestyrets Repræsentation i Danmark Einar Lemche.

Nej til dykkere

Landsstyreformand Hans Enoksen og borgmester Nikolaj Ludvigsen indtog også talerstolen og udtrykte forståelse for den sorg, som ramte så mange, da Hans Hedtoft forliste og glædede sig over, at de efterladte nu endelig har fået et sted, hvor de kan mindes deres kære.

Tilbage står så, at få undersøgt årsagen til forliset af Hans Hedtoft. Man anser, at skibet kolliderede med et isbjerg. Men man ved det ikke med sikkerhed. Til gengæld ved man, at daværende Grønlandsminister Johannes Kjærboel pressede

kaptajnerne på Grønlandsskibene - til mod deres første anbefaling - at sejle med passagerer til og fra Grønland i vintermånederne. Dykkerfirmaet No Limits Diving har fået de pårørendes accept til at dykke ned for at undersøge vraget og dermed få stoppet de mange mytedannelser. Men Grønlandsfonden har afvist at støtte et sådan projekt økonomisk, selv om de efterladte gerne vil have endelig vished for årsagen til katastrofen. Imens vokser fondens formue, som netop var tiltænkt at hjælpe de efterladte.

Kirsten Sietam ilaqtuasut suleqatigiiffianneersaq ajunaartunut 95-inut kiisami eqqaassutissaqalernerata qanoq oqiliallaataatigineranik killitsinnaqisumik oqalugiartopoq.

Kirsten Sietam fra Pårørendegruppen holdt en følelsesmæssig tale om den forlørning, det er, at der endelig er blevet opsat en mindetavle for de 95 omkomne.

Eqqaaniaaneq Grønlandsfondenimit peqataaffigineqanngitsoq

Hans Hedtoftip umiunerani ajunaartunut eqqaassutissap uleernejarnerani aningaasaateqarfiup pisortaa Gunnar Martens peqataanissamat piffissaqarsimanngilaq

Naalagaaffeqatigiinneq

Hans Hedtoft

Allattoq: Christian Schultz-Lorentzen
Nutsrisoq: Gåbånguag Johansen

KØBENHAVN - Sapaammi qulisimallunilu qianartukasiugaa Hans Hedtoftip januaarip 30-ani 1959-imi umiunerani inuttanut 40-nut ilaasunullu 55-inut eqqaassutissap uleernejarnerani inuit 300-nit amerlanerit naalakkersuisut siulittaasuat Hans Enoksen aamma Dronning Margrethe siutortalugit najuupput.

Eqqaassutissalli quersuatoqqap iigaani immamat sammisumi uleernejarnerani Den Nordatlantiske Bryggemi Københavniimittumi sinniisut ilaat najuutinninnermitugit maluginiarneqarpoq: Aningaasaateqarfimmu Grønlandsfondenimut pisortaq Kalaallit Nunaannilu naalagaaffiup sinniisimasaa, Gunnar Martens.

Akunneq ataaserluunniit uleerisjarneranut atorsinnaasimagunannigilaq. Takkussimasut nuimasut kiisalu eqqaassutissap Grønlandsfondenimit aningaasaliiffigineqarsimanera eqqarsaatigalugit peqataannginnera eqqumiikuluppoq. Aamma aningaasaateqarfik ukiut ingerlanerini qimagaasimasunut, aningaasaateqarfiup ukiut 46-t matuma siora ajunaarnerisup kingorna innuttaasut katersuiniarnerisigut millionilinnik aningaasaateqalersimasup tunissutimernik pissarsiumallutik seeq-qumiartariaqartarsimasunut, aningaasanik agguassinissamat tunarsimaartarsimanini pillugu sakkortuumik isornartorsiorneqartarsimammat.

Sapaammi qimagaasimasut aningaasaateqarfiullu akornanni atveqatigiinnerulaalernissamat naleqqulluurtumik periarfissaqaraluarpoq, tassami ilaqaataasut atavartumik tatisinerisigut eqqaassutissamik ajunaartut aqqaasallissamaffiannik 46.000 koruuninik akeqarsimasumik aningaasaateqarfik akikinnerutitsiniarsinnaasimassagunannigimmat. Eqqaassutissarli najuuttut ilaannit maluginiarneqartutut annertugisassaanngilaq. Taamaattumik Royal Arctic Line pissuserissaarnerisimavoq inuppalaarnerusumillu paasinnissimalluni, qimagaasimasut Kalaallit Nunaanneersut eqqaassutissap uleernejarnerani najuussinnaalersillugit aningaasatigut tapiissuteqarsimagami, siulersuisusalu siulittaasuat 71-inik ukiulik, Jørgen Ancher Høy, najuukkiartorluni takkussimammat.

Sivisuumik neriusimasut

- Ukiut 46-t matuma siora ullorimi tassani inuunerput allannortitaalluinnarpoq. Eqqaassutissap ulumikkut uleernejartoq sivisuumik utaqqisaasimavoq. Inuit allat iliveqartarput, inuit ataasiakkaat toqsartaminnik eqqaaniaaffigisinnasaaannik. Uagut qimagaasugut ukiuni 46-ni ajunaartortatsin-

nik ilisisimanngilagut. Eqqaaniaaffissaqarsimanngilagut, tamanalu uatsinnut annertuumik amigaataasimavoq. Uagut qimagaasimasugut aliasuutitsinnik kisimiil-luta ersussimavugut.

- Eqqaassutissiortoqarmissaa pi-sortanit suliniutigineqassasoq neriuutigisimagaluarpaput. Iarpas-suavut asasaminik annaasaqarsimasut ukiut tamaasa ulloq taanna nalleraangat ilimasullutillu neriu-tarsimagaluarpaput ukiumi tassani ujarattaliisoqarmissaanut suliniute-qartoqalissasoq. Kisianni taama pisoqartarsimanngilaq, Kirsten Si-etam ilaqaataasut suleqatigiiffian-neersoq oqalugiarnermi oqar-poq, isertuunnagulu oqaatigalugu eqqaassutissaq nivvingarneqarsimassagunannigaluarpoq Bryg-genip pisortaa Morten Meldgaard, teknikkikkut ataqatigiissaarisog Kim Zahle kiisalu Namminersor-nerusut Danmarkimi Sinniisoqar-fianni pisortaq Einar Lemche iki-uussimanngikkaluarpa.

Aqqartartut itigartikkaat

Naalakkersuisut siulittaasuat Hans Enoksen aamma borgmester Ni-kolaj Ludvigsen oqalugiarpaput Hans Hedtoftilu umiummat inup-passuit aliasuummik eqqugaaner-i-nut paasinninnermik kiisalu qima-gaasimasut asasaminut kiisami eqqaaniaaffissaqalernerinut nuan-naarutiginninnermik ersersitsillu-tik.

Kiserngorupporlu Hans Hedtof-tip umiuneranut pissutaasumik misissuinissaq. Umiarsuup ilulis-samat aporsimanissaa ilimagine-qarpoq. Tamannali qularnaarne-qarsimanngilaq. Akerlianik ilisi-maneqarpoq taamani Kalaallit Nunaannut ministeriusup Johan-

nes Kjærboelip umiarsuarni Ka-laallit Nunaaliartaatini naalakkat - inassutigeqqaagaannut akertiisu-mik - ukiuunerani nunatsinnut nu-natsinniillu ilaasunik angallassi-sarnissamat tatisimagai. Aqqartar-tut suliffeqarfiat No Limits Diving umiarnaq aqqarfigalugu misisso-riartornissaanut taamalu tusatsia-garpassuit unitsinneqarmissaanut ilaqaataasunit akuerineqarsimavoq. Pilersaarummulli taamaattumut aningaasatigut tapiinissamat Grønlandsfonden itigartitsisima-voq, naak umiarnermut pissutaa-soq qimagaasunit inaarutaasumik paaserusunneqaraluarpoq. Tamak-ku pinerini aningaasaateqarfiup aningaasaatai qimagaasunut ikior-siissutissatut eqqarsaataasimaga-luarput amerliartortuarsinnarput.

Nanortalimmi borgmesteri, Nikolaj Ludvigsen, ilaatigut oqaluttuarpoq, taamani Hans Hedtoftip umiuisimanagera ilisimaneqaleramat, Sisimiuni amutsivimmi ilinniartuuffigisamini sulinerup tamarmi unitsinneqarneranik.

Borgmester i Nanortalik, Nikolaj Ludvigsen, fortalte blandt andet om, hvordan alt arbejde gik i stå i Sisimiut, hvor han var lærling på skibsværftet, da forliset af Hans Hedtoft blev kendt.

Naalakkersuisut siulittaasuat Hans Enoksen oqalugiarpaput, namminersornerusuni pisortaaneg Kaj Kleist oqalugiaammik qallunaatuunngortitsisoq sanileralugu.

Landsstyreformand Hans Enoksen på talerstolen flankeret af Hjemmestyrets administrerende direktør, Kaj Kleist, der oversatte talen til dansk.

Dronning Margrethe eqqaassutissamat siullerpaalluni naasortaliivoq. Sivitsunngitsog illup iigaata sissuukkamat Hans Hedtoftip angalanermi siullermi aallarfigisaata sammerngani naasorpasuit iliorarneqarput.

Dronning Margrethe var den første til at lægge en buket ved mindetavlen. Kort efter var der et helt blomsterbed ved gavlen ud mod kajen, hvor Hans Hedtoft netop sejlede ud på sin jomfrurejse.